

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย

PEOPLE'S ATTITUDE CONCERNING THE QUALITY OF THAI SENATORS

มาณริกา จันทาโก¹ และดร.สมชาย คุ่มพูล²

บทคัดย่อ

ปัญหาจากหลายฝ่ายเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2550 รวมทั้งภาพลักษณ์ที่ปรากฏของสมาชิกวุฒิสภามีทั้งด้านบวกและด้านลบ ตลอดจนที่มาของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันในสังคม ดังนั้นในบทความนี้จึงได้ศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาประเทศไทย ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 มาก สำหรับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย พบว่า ด้านที่ประชาชนเห็นด้วยมากคือด้านระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภา และด้านการดำรงไว้หรือการยกเลิกสถาบันวุฒิสภา นอกจากนี้ ประชาชนยังคิดว่าสมาชิกวุฒิสภาส่งผลกระทบต่อด้านสังคม ธุรกิจ และการเมือง โดยเฉพาะทำให้การเมืองขาดเสถียรภาพ และประเทศชาติไม่พัฒนาเท่าที่ควร ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาวุฒิสภาในภาพรวมต่อไป

คำสำคัญ : ทัศนคติ, สมาชิกวุฒิสภา, รัฐธรรมนูญ

Abstract

The problem in The Constitution of the Kingdom of Thailand of Thailand B.E. 2550 that many sectors demand to amend the Constitution. This article aims to the study on knowledge, PEOPLE'S ATTITUDE CONCERNING THE QUALITY OF THAI SENATORS to study the acknowledgement and understanding of respondents on the role and responsibility of the Senator as defined in The Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550. The results of this research as almost respondents have known and understand constitution (B.E. 2550). For peoples' attitude, most people agree with the structural system, the procedures to relate of the Senate and to proposals for appointment or withdrawals of the Constitution of Thailand. Beside people considerate

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง มหาวิทยาลัยรังสิต

² ผู้อำนวยการหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง (ระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต) วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต

the Senators are effected the sociality, business and politic especially the cause of lack of stability and lack of development in the country. The researcher will continue to present the amendment or development.

KEY WORD: ATTITUDE, SENATOR, CONSTITUTION

1. บทนำ

จากการปฏิบัติงานของสมาชิกวุฒิสภา ภาพลักษณ์ที่ปรากฏจากการนำเสนอของสื่อมวลชน มีทั้งด้านบวกและด้านลบ กระแสวิพากษ์วิจารณ์ว่า สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งดีจริงหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาในปัจจุบัน ในระบบการเมืองของไทย สมาชิกวุฒิสภาควรมาจากการเลือกตั้งหรือมาจากการสรรหา

รวมทั้งเพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เพื่อนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาวุฒิสภาในภาพรวมต่อไป

2. ขั้นตอนการศึกษา

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย” เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกจากร้อยละของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2551 จังหวัดที่มีจำนวนประชากรผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งมากที่สุดในแต่ละภาค ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดลำพูน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดเลย ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดพัทลุง และกรุงเทพมหานคร รวม 2,000 ราย ดังตารางข้างล่าง

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ลำดับ	ภาค	จังหวัด	จำนวนประชากร (คน) (N)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน) (n)	%
1.		กรุงเทพมหานคร	1,685,475	399.905	65.35
2.	กลาง	สิงห์บุรี	105,393	398.487	4.08
3.	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เลย	284,376	399.438	11.02
4.	เหนือ	ลำพูน	248,907	399.358	9.65
5.	ใต้	พัทลุง	254,892	399.373	9.88
	รวมทั้งสิ้น		2,579,043	2,000	100

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) และในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่าสถิติ Independent-Samples (t- Test) การวิเคราะห์หาความแปรปรวนแบบทางเดียว One-Way Analysis of variance (F-Test) การวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและ

3. ผลการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์แสดงเป็นรายละเอียด ดังหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แสดงผลการทดสอบปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	1,014	50.70
อายุ 31-40 ปี	733	36.65
ระดับการศึกษาปริญญาตรี	798	39.90
สถานภาพทางครอบครัวสมรส	854	42.70
อาชีพ ค้าขาย/หาบเร่/แผงลอย	571	28.55
20,001 – 30,000 บาท	794	39.70
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร นานๆ ครั้ง	886	44.30
รวม	2,000	100.00

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาชีพค้าขาย/หาบเร่/แผงลอย รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนานๆ ครั้ง

3.2 แสดงความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
--------------------------------------	------------------------

	ร้อยละ	แปรผล
สมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่ที่ถ่วงดุลอำนาจ	81.20	ระดับมากที่สุด
สมาชิกวุฒิสภาต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง	59.30	ระดับมากที่สุด
สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาต้องมีจำนวนน้อยกว่าการเลือกตั้ง	58.35	ระดับมากที่สุด
สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งและสรรหา	44.20	ระดับน้อยที่สุด
วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภา	45.60	ไม่แน่ใจมากที่สุด
ผลรวมเฉลี่ย	46.40	ระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด (= 46.40) ซึ่งถือว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

คำถามที่แสดงว่าประชาชนเข้าใจบทบาทของสมาชิกวุฒิสภามากที่สุด คือ สมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่ถ่วงดุลอำนาจ ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง และสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาต้องมีจำนวนน้อยกว่าการเลือกตั้ง สำหรับความรู้ความเข้าใจที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ ที่มาของสมาชิกวุฒิสภา สำหรับความรู้ความเข้าใจที่ประชาชนไม่แน่ใจมากที่สุด คือ เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภา

3.3 ทักษะของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย สามารถแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย ดังตารางที่ 4,5 และ 6 ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภา

ทักษะของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปรผล
บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เลือกหรือให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและศาล ด้วยความโปร่งใส ยึดหลักผลประโยชน์ของชาติ	4.72	0.65	ระดับมากที่สุด
กรณีร่างพระราชบัญญัติมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญสมาชิกวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยคำนึงถึงความโปร่งใส และ	4.17	0.84	ระดับมาก

พิจารณากฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบมาจากสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลเพื่อให้ร่างกฎหมายมีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น	4.01	0.96	ระดับมาก
ความกล้าในการตรวจสอบไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใครก็ตามของสมาชิกวุฒิสภา	2.57	0.63	ระดับน้อย
รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาในการทำหนังสือกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศเป็นอิสระตรงไปตรงมาและสอดคล้องต่อความต้องการของประชาชน	2.43	0.45	ระดับน้อย
ผลรวมเฉลี่ย	3.22	0.72	ระดับปานกลาง

ด้านบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภา ประชาชนเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง (= 3.22) ประเด็นที่ประชาชนเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด คือ เลือกหรือให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและศาล ด้วยความโปร่งใส ยึดหลักผลประโยชน์ของชาติ (= 4.72) ระดับมาก คือ กรณีร่างพระราชบัญญัติมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญสมาชิกวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยคำนึงถึงความโปร่งใส และประโยชน์แก่ส่วนรวม และพิจารณากฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบมาจากสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาล เพื่อให้ร่างกฎหมายมีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น (= 4.17 และ 4.01 ตามลำดับ) สำหรับประเด็นที่ประชาชนเห็นว่าเหมาะสมในระดับน้อย คือ ความกล้าในการตรวจสอบไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใครก็ตามของสมาชิกวุฒิสภา และรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาในการทำหนังสือกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศเป็นอิสระตรงไปตรงมาและสอดคล้องต่อความต้องการของประชาชน (= 2.57 และ 2.43 ตามลำดับ)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการดำรงไว้หรือการยกเลิกสถาบันวุฒิสภา

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การดำรงไว้หรือการยกเลิกสถาบันวุฒิสภา			
สมควรให้มีวุฒิสภามาตรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ต่อไป	4.42	0.65	ระดับมากที่สุด
สมาชิกวุฒิสภาต้องเป็นตัวแทนของประชาชนทั่วประเทศ	4.53	0.72	ระดับมากที่สุด
สมควรมีสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งและสรรหา	3.97	0.82	ระดับมาก
สมควรมีสมาชิกวุฒิสภา แต่ต้องปรับบทบาทอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนขึ้น	3.29	0.66	ระดับปานกลาง
สมควรยกเลิกวุฒิสภาให้เหลือแต่สภาผู้แทนราษฎรเพียงสภาเดียว	3.27	0.58	ระดับปานกลาง

สมควรมีสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งอย่าง เดียว	1.14	0.61	ระดับน้อยที่สุด
ผลรวมเฉลี่ย	3.49	0.71	ระดับมาก

ด้านการดำรงไว้หรือการยกเลิกสถาบันวุฒิสภา ในทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของสมาชิกวุฒิสภาไทย โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (= 3.49) โดยประเด็นที่ประชาชนเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด คือ สมาชิกวุฒิสภาต้องเป็นตัวแทนของประชาชนทั้งประเทศ และสมควรให้มีวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ต่อไป (= 4.53 และ 4.42 ตามลำดับ) ระดับมาก คือ สมควรมีสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งและสรรหา (= 3.97) ระดับปานกลาง คือ สมควรมีสมาชิกวุฒิสภา แต่ต้องปรับบทบาทอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนขึ้น และสมควรยกเลิกวุฒิสภาให้เหลือแต่สภาผู้แทนราษฎรเพียงสภาเดียว (= 3.29 และ 3.27 ตามลำดับ) และประเด็นที่ประชาชนเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด คือ สมควรมีสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งอย่าง เดียว (= 1.14)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภา

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณภาพ ของสมาชิกวุฒิสภาไทย	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภา			
จำนวนเสียงที่เหมาะสมที่ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งควรมี 1 คน 1 เสียง	4.23	0.62	ระดับมาก
ให้สมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งสิ้นสุดวาระ เมื่อครบ 3 ปี	4.02	0.78	ระดับมาก
สมาชิกวุฒิสภามาจากการสรรหา 74 คน	3.88	0.75	ระดับมาก
ให้สมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งสิ้นสุดวาระ เมื่อครบ 6 ปี	2.48	0.64	ระดับน้อย
ผลรวมเฉลี่ย	3.70	0.76	ระดับมาก

ด้านระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภา ประชาชนเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (= 3.70) โดยประเด็นที่ประชาชนเห็นเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด คือ จำนวนเสียงที่เหมาะสมที่ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งควรมี 1 คน 1 เสียง (= 4.23) ระดับมาก คือ ให้สมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งสิ้นสุดวาระ เมื่อครบ 3 ปี และสมาชิกวุฒิสภามาจากการสรรหา 74 คน (= 4.02 และ 3.88 ตามลำดับ) และประเด็นที่ประชาชนเห็นว่าเหมาะสมในระดับน้อย คือ ให้สมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งสิ้นสุดวาระ เมื่อครบ 6 ปี (= 2.48)

3.4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับด้านสังคม ธุรกิจ และการเมือง แสดงผลการตัดสินใจ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับด้านสังคม ธุรกิจ และการเมือง แสดงผลการตัดสินใจ

ผลกระทบที่ได้รับด้านสังคม ธุรกิจ	ระดับผลกระทบ
---	---------------------

และการเมือง	\bar{X}	S.D.	แปรผล
การเมืองขาดเสถียรภาพ	4.64	0.88	ระดับมากที่สุด
ประเทศชาติไม่พัฒนาเท่าที่ควร	4.33	0.85	ระดับมากที่สุด
ผลรวมเฉลี่ย	3.77	0.87	ระดับมาก

ผลกระทบที่ได้รับด้านสังคม ธุรกิจ และการเมือง โดยภาพรวมมีประชาชนเห็นว่าผลกระทบดังกล่าวอยู่ในระดับมาก (= 3.77) ซึ่งประเด็นที่ประชาชนเห็นว่าได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ การเมืองขาดเสถียรภาพ และประเทศชาติไม่พัฒนาเท่าที่ควร (= 4.64 และ 4.33) ส่วนผลกระทบในระดับมาก คือ ไม่มีผู้ที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ หรือมีแต่ไม่สนใจที่จะสมัครรับเลือกตั้ง อาจได้สมาชิกที่คุณภาพไม่เพียงพอ และสมาชิกจำนวนหนึ่งขาดจรรยาบรรณในการดำรงตนในฐานะสมาชิกวุฒิสภา (= 3.90 และ 3.83) สำหรับผลกระทบระดับปานกลาง คือ ความเชื่อมั่นจากนักธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ และมีความซ้ำซ้อนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เช่น การออกกฎหมาย การเลือกตั้ง การเชื่อมโยงกับประชาชน (= 3.35 และ 3.20 ตามลำดับ)

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานนั้นแสดงเป็นรายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานของปัจจัยผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
1. เพศ	4.895	-	1.677		✓
2. อายุ	-	0.695	0.791		✓
3. ระดับการศึกษา	-	2.536	0.025	✓	
4. สถานภาพทางครอบครัว	-	1.014	0.535		✓
5. อาชีพ	-	1.596	0.289		✓
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	-	1.190	0.377		✓
7. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	-	8.156	0.016*	✓	

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาไทยที่

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาไทย ตาม

4. บทสรุป

ในเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 อันประกอบด้วย การได้มาของสมาชิกวุฒิสภา วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภา บทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ผู้วิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 แต่ที่น่าสังเกตคือ ผู้ที่ไม่แน่ใจและผู้ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจรวมกันนั้นจะมีจำนวนที่มากกว่าประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจต่อเรื่องดังกล่าว ดังนั้น สมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อเรื่องดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสมาชิกวุฒิสภาไทยอยู่ในระดับมากถึง 3 ประเด็น บทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภา การดำรงไว้หรือการยกเลิกสถาบันวุฒิสภา และระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่ดีที่ประชาชนตัดสินใจเช่นนั้น แต่สำหรับบางประเด็นที่ประชาชนเห็นเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยนั้นสมาชิกวุฒิสภาจะได้นำไปปรับปรุงและปฏิบัติตนให้เป็นที่พอใจตามความคาดหวังของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น โดยประเด็นที่น่าสังเกตคือผลการวิจัยพบว่าประชาชนเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุดคือการที่สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว ขณะที่ผลกระทบที่ได้รับด้านสังคม ธุรกิจ และการเมืองโดยภาพรวมมีผลกระทบอยู่ในระดับมาก

แนวทางแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาวุฒิสภาในภาพรวม มี 4 ส่วนสำคัญ ได้แก่ 1) ปฏิรูปสถาบันวุฒิสภาเพื่อให้สมาชิกวุฒิสภามีภาพลักษณ์และพฤติกรรมอันเป็นที่ยอมรับนับถือ ศรัทธาของประชาชน 2) ในด้านประชาชนต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน ทั้งโดยการให้การศึกษาอบรม การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น 3) การแก้ไขที่มาของสมาชิกวุฒิสภา และ 4) การแก้ไขที่ตัวสมาชิกวุฒิสภา ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึก “จริยธรรม” และอุดมการณ์ มีทัศนคติและพฤติกรรมที่สอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อระบอบประชาธิปไตยสมัยใหม่ รวมทั้ง การปฏิรูปการเมือง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป หากต้องการข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น ควรใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อขยายผลการศึกษาให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการวิสามัญการปฏิรูปการเมือง สถาบันบัญญัติแห่งชาติ. “ภาพรวมของร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการแก้ไข.” จุลินิติ.
พฤษภาคม-มิถุนายน 2550, 103.
- จิรวัดน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. “ทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม : การวัด การพยากรณ์ และการ
เปลี่ยนแปลง.” พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : สามดีการพิมพ์, 2538
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, รองศาสตราจารย์ ดร. “การประเมินผลงานของวุฒิสภา” วิทยานิพนธ์
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2549.
มานิตย์ จุมปา. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2550).
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฯ 2550 และวุฒิสภา. กรุงเทพฯ :
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2552.